

תוכן עניינים

3	תוכן עניינים
4	פרק 1 מבוא
5	פרק 2: סקירת ספרות
5	2.1 שימוש בסקרים לקבלת מידע
7	2.2 תכנון אפקטיבי של השאלון
8	2.3 הכנסת פרסומות אל תוך הסקרים
9	2.4 פרסומות:
10	2.5 ערוצי הפרסומות ומחקרי פרסומות
11	2.6 פרסום דיגיטלי
11	2.6 ההשפעה של מגדר על פרסומות ומילוי שאלונים
13	פרק 3 שיטה:
13	3.1 אוכלוסיית המחקר:
13	3.2 כלי המחקר:
13	3.3 הליך המחקר:
13	3.4 משתני המחקר:
14	3.5 שיטת עיבוד הנתונים:
15	פרק 4 תוצאות:
24	פרק 5 סיכום ומסקנות:
24	5.1 ההשפעה של הכנסת פרסומות על סיום השאלון
24	5.2 ההשפעה של הכנסת פרסומות על איכות ועקביות השאלות
25	5.3 ההשפעה של מגדר של סיום הסקר עד סופו
26	5.4 ההשפעה של מגדר של איכות ועקביות התשובות
26	5.3 מגבלות המחקר והצעות למחקרי המשך
27	ביבליוגרפיה:
29	נספחים:
29	שאלון המחקר
34	פליטים סטטיסטיים

פרק 1 מבוא

כל מחקר מדעי וחוקר, שואפים להגיע אל הנתונים באופן הכי יעיל ומהיר. כיום, קיימות שלל שיטות שונות המאפשרות להגיע אל אוכלוסיית המחקר ומשם להוציא את הנתונים הרלוונטיים למחקר, כמובן שאופן החקירה המדעית תלוי במידה רבה בשאלת המחקר ובפרדיגמה ממנה מגיע החוקר. החוקר המדעי יכול לבחור לבצע ראיונות אישיים, ניתוח טקסטים או להעביר שאלונים. כאשר לכל שיטה ומתודה ישנן יתרונות וחסרונות משלה. אחד הכלים הנפוצים הוא העברת שאלון, והוא פופולארי במחקרים שנוגעים בפסיכולוגיה וסוציולוגיה, אך גם בתחום הפוליטיקה, רפואה, מנהל עסקים ופרסום. העברת השאלון מאפשרת להגיע לפלח אוכלוסייה גדול ורחב ובמהירות יחסית גדולה, בנוסף ניתן לנתח את הנתונים בקלות (Ball, 2019). העברת שאלונים בסקרים מתחלקת לשני דרכים- ידנית ווירטואלית. השיטה הידנית קיימת מתחילת הופעת הסקרים בזירה המחקרית וכוללת בעיקר סקרים טלפונים, סקרים בדואר וסקרים פרונטליים. היתרונות בשיטה הידנית כוללים את היכולת הדינמית לאסוף מידע ממשותף במחקר באמצעות שאלות המשך (בסקר פרונטלי טלפוני) וגישה לסגמנטים באוכלוסייה ללא אינטרנט (Bosnjak, 2000) & Batinic, 2000). העברת שאלונים בשיטה הידנית הם, עלויות מחקר גבוהות יותר ויכולת נמוכה לפנות למגוון וכמות רבה יותר של אוכלוסייה. הסקרים הווירטואליים חוללו מהפכה באיסוף נתונים. משום שהם נותנים את האפשרות לפנות לכמות עצומה של משתתפים בעלויות נמוכות בהרבה, ובזמן קצר יותר. הסקרים המקוונים הניעו גם חסכון במשאבים שפעם היו נחוצים להעברת שאלון (למשל טלפנים או סוקרים שעברו מדלת לדלת). ברם, לצד היתרונות הללו, לשאלון ישנן כמה בעיות מתודולוגיות. לדוגמא, אין יכולת לדעת או לנתר השפעה של משתנים חיצוניים, כמו: הפרעה חיצונית, מצב רוח, בעיות טכניות ועוד (Gillham, 2011).

יתרה על השיקולים המתודולוגיים, קיימים שיקולים כלכליים שהחוקר המדעי צריך לבחור ולהתמודד איתם, והם משפיעים במידה רבה על אופן החקירה המדעי. למשל, האם לשלם לנחקרים ואם כן כמה? האם לנתח את הנתונים הסטטיסטים לבד או לרכוש עזרה מקצועית? (Li, Edwards and Lee, 2002). מכיוון שלחוקר יש תקציב שהוא אמור לעמוד בו, חלוקת הכספים משפיעה על השיקולים המתודולוגיים של החוקר והחקירה המדעית. לכן, חלק מן החוקרים החלו להכניס פרסומות אל תוך הסקרים או הניסויים שהם מבצעים לשם כיסוי עלויות המחקר השונות. הכנסת הפרסומות אל תוך הסקרים יצרה והערימה עוד בעיות מתודולוגיות שגם ככה קיימות בביצוע סקרים. הפרסומות מסיטות את תשומת הלב של הנחקר, ובמקרה קיצון גורמות לו לא לסיים את מילוי השאלון עד סופו (McCoy et al, 2008). לכן, עבודת המחקר הנוכחית תרצה לבדוק את ההשפעה של הכנסת פרסומות אל תוך סקרים וכיצד הם משפיעים על איכות, עקביות ומספר השאלות שהנחקר עונה עליהם.

מבנה העבודה יהיה כדלקמן בתחילה יוצגו תאוריות שונות, הנוגעות לשדה המחקרי והמסבירות את התופעה שנדונה במחקר הנוכחי. לאחר מכן, יגיע פרק המתאר בפירוט את שיטת העבודה של המחקר, בו יפורטו אוכלוסיית המחקר, המשתתפים וכלי המחקר. הפרק הבא, יתאר את ממצאי המחקר, בתחילה ממצאים תיאוריים, ובהמשך הממצאים ההסקתיים. לבסוף הפרק האחרון, יפתח דיון מעמיק בממצאי המחקר תוך קישורם אל התיאוריות השונות שנסקרו בעבודה וסיפוק הסברים מתאמים לממצאי המחקר.

פרק 2: סקירת ספרות

פרק זה יעסוק בספרות המחקרית ויציג את התאוריות השונות בתחום המנסות להסביר את התופעה הנחקרת, שהיא מהי ההשפעה של שימוש בפרסומות בתוך סקרים. לאחר הצגת כל התאוריות השונות יוצגו שאלת המחקר העיקרית והשערות המחקר.

2.1 שימוש בסקרים לקבלת מידע

החקירה המדעית מאז ומתמיד שמה לה למטרה לנסות ולהגיע לנתונים בצורה הכי טובה, מהירה ומדויקת. לשם כך, החוקרים והמדענים נוקטים בכמה שיטות שונות לאיסוף המידע משדה המחקר או הנחקרים שלהם. החל מביצוע ראיונות, איסוף וניתוח טקסטים וכלה במילוי שאלונים בתוך סקר. כאשר לכל שיטה ישנן יתרונות וחסרונות משל עצמם. למשל, לביצוע ראיונות יש יתרון בכך שהם נותנים לחוקר הצצה עמוקה אל תוך עולם התוכן הפנימי של הנחקר תוך הבנה של הדעות והמחשבות שלו כלפי נושא המחקר. מצד שני, החיסרון העיקרי של שיטה זו, היא חוסר יכולת להגיע למספר רב של נחקרים ולייצר תוצאות מהירות וחסכוניות מבחינה כלכלית. בנוסף, היא לא מצליחה לעקוב אחרי התפתחויות טכנולוגיות או תרבותיות שמתרחשות באוכלוסייה (Faleiros et, al.2016).

לכן, כאשר החוקר רוצה לקבל בזמן מהיר כמות גדולה של נתונים תוך חיסכון משמעותי של משאבים, הוא בדרך כלל יבחר להפיץ שאלונים או סקרים. הסקר מאפשר להגיע לאוכלוסייה גדולה ורחבה במשך זמן מהיר יחסית, במיוחד עם התפתחות רשת האינטרנט שפתחה עולם שלם של אפשרויות בפני החוקר המדעי (Faleiros et, al.2016). לראייה, מחקר שנערך בגרמניה מצא כי קבלת מידע מנחקרים ברשת האינטרנט הייתה הרבה יותר מהירה ואפקטיבית, מאשר קבלת מידע בדרכים מסורתיות כגון הפת סקרים באופן פרונטלי (Faleiros et, al.2016).

גילהאם (2011), מסכם את היתרונות של סקרים מול שיטות אחרות של איסוף נתונים בכמה נקודות עיקריות: חיסכון בזמן, בכסף ובמשאבים, בזמן שלוקח לבצע כמה ראיונות עומק או לנתח טקסטים, אפשר לשלוח ולקבל בחזרה אלפי שאלונים ובכך לחסוך עליות וזמן. קבלת מידע מהירה מאוכלוסייה גדולה, בגלל הארגון והשיטתיות של השאלון ניתן לחלץ ממנו בקלות ובמהירות את המידע, לעומת משך הזמן הארוך שלוקח לנתח ראיון ולקטלוג כל אחד מהם בנפרד. הנחקרים יכולים להשיב על הסקר מתי שנוח להם, היכולת של החוקר להשאיר או לשלוח את השאלון ולקבל אותו בחזרה מורידה את הלחץ מן הנחקר ונותנת לו את היכולת לקבוע מתי הוא ממלא את השאלון. הניתוח של שאלות סגורות הוא פשוט ומהיר, בניתוח שאלון עם תשובות סגורות אין צורך לקודד ולקטלג את התשובות של הנחקרים משום שהן כבר מסודרות ונקבעו מראש, מה שמשנה הוא התדירות הסימון שלהם. אין לחץ לקבלת תשובה מידית מן הנחקר, גם אם הנחקר הוא איש מאוד עסוק ועמוס הוא יכול להחליט בעצמו מתי למלא את השאלון ובאיזה קצב. אנונימיות גבוהה של הנחקרים, מילוי השאלון כמעט ואינו מסגיר פרטים אישיים של הנחקר בגלל שברוב הפעמים אין מספיק מידע בשביל לזהות את הנחקר, לעומת זאת בראיון קשה מאוד להסתיר עובדות ופרטים מזהים ויש צורך להסתיר אותם בשביל לשמר את האנונימיות של הנחקרים. אין כמעט הטיה מצד החוקרים, בביצוע של ראיונות או ניתוח טקסטים, החוקר נמצא בסכנה של פרשנות אישית וקבלת תוצאה שונה התלויה בנקודת ההשקפה האישית שלו, בעיה זו לא קיימת בשאלון משום שהתשובות בנויות מראש ולחוקר אין מקום לפרשנות כאשר הנחקר מסמן מספר כלשהו. סטנדרטיזציה של השאלון, השליחה המסיבית של השאלונים מספקת לחוקר אפשרות לנתח ולעבד